

LoadMyBook äänikirjakoulutus

17.3.2025

LOADMYBOOK

Äänikirjan kansikuva

- Ennen kuin aloitat kansikuvan suunnittelun, valmistelet tietokoneella pohjan valmiiksi kansikuvaa varten. Valitse jokin kuvankäsittelyohjelma jolla voit toteuttaa kuvan PNG-muodossa. Kuvan standardikoko äänikirjasovelluksissa on 600 x 600 pixeliä. Oikeat arvot löytyvät useimmiten ohjelmien ”tiedosto” ja ”ominaisuudet” valikosta.
- Kuvan tekninen ja taiteellinen toteutus vaihtelee välineestä jota käytät kuvan tekemiseen. Jos teet kuvan paperille, varaa tilaa esim. A3 paperille siten, että rajaat sen sisään haluamasi kokoisen neliön:
Neliö on geometriassa nelikulmio, jonka kaikki sivut ovat yhtä pitkät ja kaikki kulmat ovat suoria eli 90°.

Äänikirjan kansikuva

- Rajauksen voit tehdä vaikkapa piirtämällä neliön reunat ensin kynällä ja sitten vetämällä maalarinteippiä viivoja pitkin rajaten neliön mallisen alueen paperiin.
- Jos teet ns. abstraktia työtä esimerkiksi vesiväreillä, voit työstää koko A3 alueen ensin täyteen ja rajata lopuksi haluamasi neliön mallisen alueen erilleen kokonaisuudesta. Rajaus kuten edellä. Itse otetusta valokuvasta voi myös muokata kiinnostavan kannen.
- Aihe kanteen kannattaa valita vasta sitten, kun olet pohtinut ja kirjoittanut muistiin kirjan sisällöstä mielestäsi tärkeimmän ja itsellesi mieleenpainuvimman asian tai lauseen. Joskus se voi olla kirjan nimi, mutta usein kiinnostavin kuva-aihe löytyy sisällöstä. Lyhyt, 1-3 sanan nimi, on suositeltavaa.

Äänikirjan kansikuva

- Päätä media ja tyyli jota aiot käyttää, sen jälkeen voit alkaa pohtia värejä ja sävyjä joista pidät. Onko työsi värillinen, musta-valkoinen tai ehkä niiden yhdistelmä?
- Kuvan sommitteluun voi käyttää esim. WIKIPEDIAN tietoa sommittelusta:
<https://fi.wikipedia.org/wiki/Sommittelu>
- Kun kuva on valmis ja rajattu, voit aloittaa tekstityksen suunnittelun. Tekstiä varten on suotavaa käyttää selkeää boldattua fonttia, esim. **Arial boldattu: KIRJAILIJA X** tai **Calibri boldattu: Kirjan Nimi Y**. Pääasia että teksti on selkeä ja erottuu taustasta hyvin. Jos teet tekstin mustalla, on hyvä vaalentaa kohta johon teksti tulee. Tummalle taustalle voi taas sopia hyvin valkoinen teksti. Keskitä teksti ja tekijän nimi. ISBN-numero annetaan tölle jotka menevät kaupalliseen levitykseen ja se voidaan lisätä jälkikäteen.

Äänikirjan kansikuva

- On makuasia mainitaanko kannessa ensin kirjailija ja sitten teos tai toisinpäin. Grafiikassa puhutaan digitaalisessa ympäristössä saavutettavuudesta, ja se tarkoittaa esim. sitä, että tekstit ja kuvat ovat kontrastiltaan ja väreiltään selkeästi nähtävissä. Tähän on olemassa mittareita, joilla voi saavutettavuutta tarkistaa.
- Jos haluat lukea saavutettavuudesta lisää: <https://papunet.net/saavutettavuus/miksi-saavutettava/>
- Työkalu kontrastin tarkistamiseen: <https://webaim.org/resources/contrastchecker/>

Äänitysprosessi

- Ennen kuin aloitat äänittämisen, tutustu äänikirjan sisältöön: onko siinä vaikeasti lausuttavia tai vieraskielisiä sanoja. Selvitä lausuminen, että se tulee oikein. Tässä on Googlen kääntäjän puhe-apuri hyvä opastaja.
- Mikäli koululla ei ole käytössä äänitykseen sopivaa ohjelmistoa, suosittelen Apple-käyttäjille koneesta valmiina löytyvää ”Band in a box”-ohjelmaa ja PC/ Windows käyttöön sopivaa ilmaista ja helppoa ”Audacity”-ohjelmaa, (valitse asennuksessa 32- tai 64- bit versio koneesta riippuen, EI HUB-versiota).. Näihin löytyy runsaasti ohjeita YouTubesta. Audacity ei vaadi kirjautumista joten se on helppo ja turvallinen ottaa käyttöön. Chromebookille löytyy myös ohjelmia kuten [Web Apps by 123apps - Edit, Convert, Create](#)
- Nyt voit aloittaa äänittämisen käyttämälläsi päätelaitteella...

Äänitysprosessi

- Äänittävä laite kannattaa asettaa noin 20cm. päähän suusta, ja jos mahdollista, pehmeälle alustalle tai telineeseen. Äänitys on paras tehdä mahdollisimman äänieristetyssä tilassa jossa kaiku on minimoitu. Tilan suunnittelussa ja toteutuksessa voi käyttää mielikuvitusta ja koulussa tästä voi kehittää kivan ideariihen.
- Puhelimet äänittävät yleensä MP3-tiedostoa, ja se on hyvä ja sopivan pienikokoinen formaatti äänikirjalle. Äänitetty tiedosto viedään tietokoneen editointiohjelmaan ja siellä lisätään halutessa esim. häiriönpoisto-, kompressointi-, ekvalisointi,- ym. efektejä, joilla ääni saadaan mahdollisimman tasalaatuiseksi ja lähetys- (broadcasting) kelpoiseksi. Näihin efekteihin kannattaa tutustua audio-ohjelman ohjevideoissa. Oikeat säädöt löytyvät varmasti kun asiaa hieman tutkii. Tästä opista on hyötyä erityisesti jos aloittaa podcastien teon.

Äänikirjan editointi

- Kun ääni on käsitelty esim. Audacityssä, se ”exportataan” eli vietään muistiin oikeassa muodossa. Sopiva standardi tiedostomuoto äänikirjalle on: MONO (ei stereo) , 16bit, 44100Hz. Nämä arvot ovat riittäviä kun äänikirja vietään MP3-tiedostoksi äänikirjoille nimettyyn kansioon, jonne kerätään yhteiset työt.
- Kannattaa nimetä tiedostot seuraavalla tavalla: Tekijä, teoksen nimi ja mahdollisesti tyyliä jota teos edustaa. (Novelli, runo, lyriikka, kolumni tai artikkeli...). Myös lukija kirjataan samalla.
- Samat yksityiskohdat pätevät siis Podcastinkin äänittämiseen. Tästä järjestetään myöhemmin erillinen kurssi.
- Lisätietoa: loadmybook@gmail.com